

HØGSKOLEN I OSLO
OG AKERSHUS

Velkommen til tredje samling!

9.-10. desember 2013

Aljåna Tkachenko
elena.tkachenko@hioa.no

Benedikte Homme Fevolden
benedikte-homme.fevolden@hioa.no

Margareth Sandvik
margareth.sandvik@hioa.no

Fornavn Etternavn 10.12.2013

Planen for i dag

Time	Tema/aktivitet	Ansvar
9 - 10	Siden sist Gjennomgang av skriftlige oppgaver til kapittel 6 og 7 Innsamling av tekster (hjemmeoppgave 2C) Grammatikk: adjektivbøyning, oppgave på s.45	Aljåna og Margareth
10.15 - 12	Tema: Barns lek oppgave med vinteraktiviteter fra «Se og si» lese tekster om ulike typer lek + faglig diskusjon om barns lek (s.15-17) Gjennomgang av hjemmeoppgave 1B (arbeid i grupper med oppsummering)	Margareth
LUNSI 12 – 12.30		
12.30 - 14	Arbeid med tekstene i kap.8 og 9 Grammatikk: Refleksive uttrykk i norsk, ulike måter å stille spørsmål, gi beskjeder på; Å snakke om været: og å kle seg etter været Det-setninger	Benedikte
14.15 - 15	Diskusjon om praksisfortellinger, hjemmeoppgave 3C Vi synger! Skrive oppsummering på bloggen	Benedikte Nesibe/Tahira Aljåna

Hvordan har det gått siden sist?

- Har du snakket om forståelsen av årsplanen med veilederen?
  - Punktene i Læringsmappen Del 6 - s.17
- Hvordan har du samarbeidet med veilederen din om språklæring på jobben?
- Hvordan var det å jobbe med oppgavene mellom samlingene?
- Har du brukt bloggen?
  - Hva kan vi gjøre for å få brukt bloggen mer aktivt?
- Hjemmelekser:
  - Lever til oss en skriftlig oppgave – hva lekte du når du var barn?
  - Evt. oppgaver som du har gjort og vil få rettet

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

På denne samlingen skal vi jobbe med:

- skriftlige oppgaver i tekstbøkene
- fagord og faguttrykk
- faglig diskusjon om barns lek og bruk av språk i barns lek
- å lese og snakke om det faglige temaet «Rommet som den tredje pedagog»
- substantiv- og adjektivbøyning i norsk
- ulike måter å stille spørsmål og gi beskjeder på
- refleksive verb
- repetisjon av ulike pronomen
- preposisjoner i stedsbeskrivelser
- å snakke om været og bruke det-setninger
- å bruke digitale verktøy for å dokumentere opplevelser på en tur
- å skrive om en tur

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Skriftlige oppgaver i kapittel 6 og 7

Vi går og sjekker oppgavene:

—Spørsmål til teksten, s.32

—Oppgave s.35

—Spørsmål til teksten, s.37

Mens dere jobber med en vanskeligere variant av oppgaven på s.35

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Oppgave med verb, s.35 – lag setninger med ulike verbformer (infinitiv og presens)

Leker: Barna leker.

-Å leke: Barna liker å leke.

-Leke: Barna vil ikke leke.

Pusler:

-Å pusle:

-Pusle:

Tegner:

-Å tegne:

-Tegne:

Bygger:

-Å bygge:

-Bygge:

hører:

-Å høre:

-Høre:

Synger:

-Å synge:

-Synge:

Leser:

-Å lese:

-Lese:

Husker:

-Å huske:

-Huske:

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Oppgave på s.40 – om årstidene

- Husk at vi kan bruke ulike preposisjoner og bestemt/ubestemt form – det betyr ulike ting:
  - **OM** sommeren/om høsten/om våren/om vinteren
  - **I** sommer/i høst/i vår/i vinter
  - **TIL** sommeren/til høsten/til våren/til vinteren
  - Tidlig, midt, sent **PÅ** sommeren/høsten/våren/vinteren
- Eksempler på setninger dere har laget:

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Oppgave med verb på s.40

- Å vente – Vent! Vent på meg! Vent til du får en beskjed!
  - Å bygge – Bygg! – Bygg kjærlighet nå! Bygg et hus med klosser!
- Mannen til venninna mi bygde/bygget et hus for 5 år siden. I 1975 bygget/bygde mannen til venninna mi huset. Han har bygd/har bygget huset sitt selv.)
- Å hente – Hent! – Hent et glass vann til meg!
  - Å rydde – Rydd! – Rydd rommet ditt! Rydd etter deg! Rydd opp plassen din!
    - Hva slags verbform er det? - imperativ
    - Når bruker vi denne formen? – for å gi ordre, beskjed

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Adjektivbøyning

- Hva er adjektiv?
    - Ord som beskriver hvordan noe/noen er: rød, svart, hyggelig, vanskelig, riktig, høy, lav, kald, varm, osv.
  - Vi kan bruke adjektiv på to ulike måter:
    - I setninger, når vi beskriver en ting/en person:
      - Barnehagen **er stor**. Matias **er syk**.
      - Huset **er stort**. Barnet **er sykt**.
      - Rommene **er store**. Barna **er syke**.
    - I fraser med substantiv (da står adjektivet foran substantivet):
      - en stor barnehage, et stort hus, et sykt barn, store rom, syke barn
- Adjektivet bøyes i tall og kjønn, avhenger av substantivet.
- Adjektivet bøyes i tall, kjønn og bestemthet, avhengig av substantivet

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Adjektivbøyning i tall og kjønn

En grønn agurk   grønne agurker
Ei grønn bok   grønne bøker
Et grønT eple   grønne epler

Unntak (spesielle regler):

- Adjektiv på –sk: norsk, tysk, polsk
  - ingen –T: et norsk flagg, et tysk brød
- Adjektiv på –ig: vanskelig, hyggelig, billig
  - ingen –T: et vanskelig spørsmål, et hyggelig besøk, et billig hus
- Adjektiv på –er, -en, el: åpen, gammel, vakker
  - mister –e i flertall: åpne butikker, gamle damer, vakre jenter
- Adjektiv med en stavelse på vokal: ny, blå
  - får –tt i nøytrum: et nytt hus, et blått skjerf
- Adjektivet «liten»: en liten gutt, ei lita jente, et lite hus, små gutter

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Substantiv- og adjektivbøying				
Kjønn/Genus:	Entall, ubestemt (= a dog)	Entall, bestemt (= the dog)	Flertall, ubestemt (dogs)	Flertall, bestemt (= the dogs)
Maskulinum:				
	EN stor bil	DEN stor E bil EN	stor E bil ER	DE stor E bil ENE
	EN stor gutt	DEN stor E gutt EN	stor E gutt ER	DE stor E gutt ENE
Femininum:				
	EI slitsom uke	DEN slitsomm E uk A	slitso MME uk ER	DE slitsomm E uk ENE
	EI pen jente	DEN pen E jent A	pen E jent ER	DE pen E jent ENE
Nøytrum:				
	ET skitten T vindu	DET skitn E vindu ET	skitn E vindu ER	DE skitn E vindu ENE
Presentasjonens tittel	10.12.2013			
	ET hyggelig	DET hyggelig E	hyggelig E	DE hyggelig E

Grammatikkøvelse med substantiv og adjektiv

Eksempel:

En sykkel – sykkelen – sykler – syklene

En rød sykkel – den røde sykkelen – røde sykler – de røde syklene

En gutt sykler på den røde sykkelen.

Oppgave på s.45: skriv setninger med substantivene og legg til adjektiv

Adjektivet «liten»

- Bøyes i kjønn i ubestemt entall:
En liten gutt, ei lita jente, et lite barn
- Har samme form i alle flertallsformer: små
Små gutter, små jenter, små barn
De små guttene, de små jentene, de små barna
- Har formen «lille» i bestemt form entall:
Den lille gutten, den lille jenta, det lille barnet

Ubestemt entall	Bestemt entall	Ubestemt flertall	Bestemt flertall
En liten gutt	Den lille gutten	Små gutter	De små guttene
Ei lita jente	Den lille jenta	Små jenter	De små jentene
Et lite barn	Det lille barnet	Små barn	De små barna

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Historien om den bitte lille kona

Det var en gang ei bitte _____ kone som hadde ei bitte _____ stue og et bitte _____ bord og en bitte _____ stol og en bitte _____ krakk og et bitte _____ spann. Og en bitte _____ katt som sa mjaju...

Og så hadde hun ei bitte _____ ku som sa mø....

En gang tok den bitte _____ kona det bitte _____ spannet og gikk ut for å melke den bitte _____ kua. Og så satte hun det bitte _____ melkespannet på det bitte _____ bordet.

Men så kom den bitte _____ katten inn. Først hoppet den opp på den bitte _____ krakken og så opp på den bitte _____ stolen og så opp på det bitte _____ bordet – og drakk opp all melka!

Men da kom den bitte _____ kona inn og sa: Husj, katte!

Og katten sprang til skogs og kom ALDRI mer igjen.

Men kanskje kom den hjem til slutt likevel.

(av *Elsa Beskow*)

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Beskrive vinteraktiviteter

- Vi leser opp og beskriver barnas lek.
- Hvilken vinteraktivitet liker dere å delta i? Hvorfor?
- Hvilken vinteraktivitet liker dere *ikke* å delta i? Hvorfor?
- Navn på vintersport og sportsutstyr:
  - ski - skiskyting, slalåm (alpint) – å kjøre slalåm, stå på slalåm, langrennski, skihopp (hopprenn),
  - skøyter – kunstløp (dans), lengdeløp;
  - snowboard/snøbrett
- Navn på snøtyper: nysnø, puddersnø, kram snø, skare, gammel snø (råtten snø)
- Skismurning: vi må smøre skiene. Blå swix er vanlig å bruke.
- Snøhule: mange lager snøhule i barnehagen. Vi laget snøhule i går.
- Å leke, en lek, å være leken, innelek, utelek, rollelek, konstruksjonslek, regellek, frilek, leketøy, lekebil, lekesloss, De olympiske leker (sommerlekene, vinterlekene)

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

- Jeg liker å ake med barna fordi det er gøy.
- Jeg liker å lage snømann fordi barna har det gøy.
- Jeg liker å gå på tur sammen med barna når det er snø ute fordi vi pleier å gå til akebakken.
- Vi pleier å spørre barna hva de har lyst til å gjøre ute, og når de er ute og leker, f.eks. aker, så blir det mer morsomt å ake sammen med en voksen til stede.
- Når vi er ute, er det en voksen som har en gull refleksvest på seg, og det betyr at han/hun har ansvar for at barna skal ha det bra og trygt. Han/hun må ha oversikt over hele uteområdet/lekeplassen.

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Vinteraktiviteter

- Han måker snø med snømåke foran barnehagen. Ei jente måker snø fra taket. En voksen passer på (de barna som måker) at hun/barnet ikke faller ned.
- Barna lager en stor snøball, og de ruller de store snøballene. Snøen må være kram for å rulle snøballer. De prøver å lage en snømann/snøhytte/snøborg. Barna hjelper hverandre med å løfte den store ballen. Et av barna ligger i snøen og lager engel. (Vi lager engler.)
- To barn sitter i snøen og lager snølykt med små snøballer og stearinlys. De har tent på stearinlyset.
- Det er ikke lov å kaste snøball på hverandre. Men det er så gøy!
- En gutt med en grønn genser hopper på ski. Det er en gutt som står på twin-tipp (det er moderne ski med tupp på begge kantene). På bildet er det en gutt som akkurat har tatt et skihopp og som ikke har landet ennå. Han svever i lufta og flakser som ei kråke.
- To barn sitter på en kjelke. Kjelken er stor og gul. Slike kjelker er gammeldagse, men er populære. Et barn står foran dem og kaster snøball. Barna prøver å vise «stopp» for å forsvare seg.
- Det er mange barn som aker i akebakken med akebrett. Noen aker med rompeakebrett/skliakebrett. Snowrace. Det ser ut som (at) barna har det veldig gøy og moro. Noen barn/noen av barna går på ski. Et barn ligger på magen og et annet barn sitter på ryggen hans. Det ser ut som (at) de slåss.

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Ulike typer lek

S.17 i den oransje boka

- Rollelek: en late-som-lek, i rolleleken tar/får barna roller
  - Rollespill:
  - Dramatisering
  - Er det kjønnsforskjeller i rolleleken i barnehagen? – Ja, det er store kjønnsforskjeller.
  - Rolleleken er språkstimulerende fordi barna bruker språket veldig mye i rolleleken. Det er to plan i rolleleken: i regiplanet planlegger de leken og bruker vanligvis preteritum; i rolleplanet sier de replikkene i rollene. Barna må også bruke språket for å forhandle. De voksne må passe på at alle barna får **språklig krevende** roller (ikke bare være hund/baby som er passive roller).
- Regelstyrte leker (=regeltek): f.eks. bondesjakk, hoppe paradiset, ludo
- Konstruksjonsleker: f.eks. lage en togbane; bygge hytte; lage sandlott i sandkassa; lage snømann
- Fysiske utfordringer: klatre, hoppe tau, spille fotball, ake, løpe, har'n – både fysisk lek og regeltek, gjemsel
- Samleleker: samle på noe; f.eks. russekort, pokemonkort, de bytter bort kortene

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Hjemmeoppgave 1B: Hva sier barna i ulike typer lek?

Oppgave mellom samlingene:

- 5 setninger som barna sa i rollelek
- 5 setninger som barna sa i regelstyrt lek
- 5 setninger som barna sa i konstruksjonslek
- 5 setninger som barna sa i fysiske leker
- 5 setninger som barna sa i samleleker

Diskuter i gruppen hva som er felles mellom setningene dere har skrevet ned i hver kategori.

Hvilke ferdigheter stimulerer de forskjellige formene for lek?

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Å kle seg:

- Vi leser teksten og dialogen på side 41-43 i Tekstbok 1.
- Hav heter klærne for våte dager

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Refleksive uttrykk:

- Å glede seg
- Å bevege seg
- Å grue seg
- Å like seg
- Å vaske seg
- Å barbere seg
- Å skynde seg, å kjøpe seg
- Å føle seg
- Å legge seg
- Å sette seg
- Å kose seg
- Å hygge seg
- Å konsentrere seg
- Å gifte seg
- Å sminke seg
- Å pynte seg
- Å skjerpe seg
- Å roe seg
- Andre?

I refleksive uttrykk er subjektet (hvem gjør handlingen) og objektet (hvem handlingen retter seg mot) i setningen samme person:

Hun liker seg her. Hun vasker seg. - sammenlign med *Hun vasker ham. Hun vasker henne.*

Presentasjonens tittel 10.12.2013

Høgskolen i Oslo
og Akershus

Refleksive uttrykk om bekledning:

- Å kle seg
- Å kle av seg
- Å kle på seg
- Å ta på seg klær
- Å ta av seg klær (NB: forskjellig fra «å ta seg av noe»)
- Å få av seg (regndressen)

Presentasjonens tittel 10.12.2013

Høgskolen i Oslo
og Akershus

Refleksive uttrykk bøyes avhengig av person

Jeg gleder *meg* til søndag.

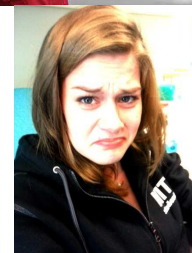
Du gleder *deg* til helgen.

Han/hun gleder *seg* til jul.

Vi gleder *oss* til dere skal komme.

Dere gleder *dere* til å gå på konsert.

De gleder *seg* til eksamen.

Gleder du deg eller gruer du deg til jul?

Gleder du deg eller gruer du deg til å gå på jobb?

Hva gleder du deg til?

Hva gruer du deg til?

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Refleksivt pronomen:

- Det refleksive pronomenet i norsk er bare ordet *seg*.
  - Hun skynder seg.
  - De skynder seg.
- *seg* brukes kun i 3. person entall (*han, hun*) og flertall (*de*)
- I 1. og 2. person (både entall og flertall) brukes objektsformene av de personlige pronomenene:
  - Du må vaske deg.
  - Vi må skynde oss!
- Bøyingen av det refleksive uttrykket å *glede seg* blir dermed:

Jeg gleder *meg* til søndag.
 Du gleder *deg* til helgen.
 Han/hun gleder *seg* til jul.
 Vi gleder *oss* til dere skal komme.
 Dere gleder *dere* til å gå på konsert.
 De gleder *seg* til eksamen.

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

OPPGAVE:

Sett inn riktig pronomen:

- Du skynder deg vel, så du rekker å komme innom før trening?
- Dere må skynde ____ hvis dere vil rekke bussen nitten over sju.
- Nå må du skynde ____, de andre venter på deg.
- Jeg vil ikke skynde ____!
- Barna må skynde ____ inn, siden de ikke har regntøy på seg.
- Vi må skynde ____, så vi ikke kommer for sent til møtet.
- Læreren skynder ____ for å rekke undervisningen.

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Å kle av seg:

- Vi leser teksten og dialogen på side 46 - 48 i Tekstbok 1.
- Navn på klær
- Undertøy (for voksne – truser, bh) – et ullunderstøy (en stillongs), en strømpebukse, en fleecegenser, en ullgenser, ei/en bukse, en ullsokk, et par votter – en vott, en parkdress, en vinterdress med fôr inni, ei/en boblejakke, ei/en lue, en hals, et skjerf (ikke lov i barnehagen), en hals med lue på (en halslue?) – en balaklava, en buff (en tynnere variant av balaklava)

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

OPPGAVE: bruke pronomen som subjekt

Sett inn *det*, *den* eller *de*:

Hva synes du om denne genseren? _DEN_ er fin.

Liker du slipset hans? _Det_ er ganske fint.

Liker du kakene? _De_ er gode.

Hvem er *det*? _Det_ er barna våre.

Hva heter de? _De_ heter Liam og Patrick.

Hvem er *det*? _Det_ er kusina mi. Hun kommer hit.

Hva synes du om kåpa mi? _Det_ er ei fin

kåpe. Er _den_ ny?

Personlige pronomen – repetisjon:

Subjekt- og objektsformer:

•Jeg	meg	• Jeg ser deg senere.
•Du	deg	• Vi så dere på kino.
•Han	ham/han	• Vi så ham i dag tidlig.
•Hun	henne	
•den, det	den, det	
•Vi	oss	• Han traff henne i butikken.
•Dere	dere	• Vi treffer dem i morgen.
•De	dem	

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

OPPGAVE: Objektsformer av personlige pronomen

(Oppgaver hentet fra nettstedet til Praktisk norsk 2)

Hvilke setninger hører sammen?

Der kommer Tom. → Du må hilse på ham.
 Der kommer hunden min. → Du må hilse på henne.
 Der kommer Anna. → Du må hilse på den.
 Der kommer Ali og Rut. → Du må hilse på dem.

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Hvem eier det?: Eiendomsuttrykk (possesivkonstruksjoner)

– Vi kan uttrykke eiendom/tilhørighet på ulike måter:

- Ved genitivs-s: *Pluto er Mikkes hund.* (Det er Mats' bursdag.)
- Ved preposisjonsfrase: *Pluto er hunden til Mikke.*
- Ved eiendomspronomen: *Pluto er hans hund. Pluto er hunden hans.*

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Eiendomspronomen (possesivene): repetisjon fra forrige samling

Possesivene *min, din* og *vår* bøyes etter substantivets kjønn og tall:

Possessor	Entall:			Flertall:
	M	F	N	
Jeg	Leiligheten <u>min</u>	ringeklokka <u>mi</u>	Huset <u>mitt</u>	Naboene <u>mine</u>
Du	Leiligheten <u>din</u>	ringeklokka <u>di</u>	Huset <u>ditt</u>	Naboene <u>dine</u>
Han	Leiligheten <u>hans</u>	ringeklokka <u>hans</u>	Huset <u>hans</u>	Naboene <u>hans</u>
Hun	Leiligheten <u>hennes</u>	ringeklokka <u>hennes</u>	Huset <u>hennes</u>	Naboene <u>hennes</u>
Vi	Leiligheten <u>vår</u>	ringeklokka <u>vår</u>	Huset <u>vårt</u>	Naboene <u>våre</u>
Dere	Leiligheten <u>deres</u>	ringeklokka <u>deres</u>	Huset <u>deres</u>	Naboene <u>deres</u>
De	Leiligheten <u>deres</u>	ringeklokka <u>deres</u>	Huset <u>deres</u>	Naboene <u>deres</u>

~~Hans, hennes og deres~~ bøyes altså ikke.

Uttrykk for eiendom og bestemthet:

- Vi bruker ubestemt form av substantivet etter genitivs-s:
  - Naboens hund
  - naboenes hus
  - avisens lesere
  - skolens elever
  - Annas mann
  - Eriks kone
  - Anna og Eriks barn
- Vi bruker bestemt form av substantivet ved eiendomsuttrykk med preposisjonen *til*:
  - Hunden til naboen
  - huset til naboene
  - elevene på skolen
  - mannen til Anna
  - kona/konen til Erik
  - barna til Anna og Erik

OPPGAVE: eiendomsuttrykk

Skriv om det som står i parentes, med genitivs-s

(hovedstaden i Norge) Hva heter *Norges* hovedstad?

(hovedstad~~en~~ i Iran) Hva heter *Iran*s hovedstad ___ ?

(bø~~k~~ene til Hamid) - Hvor er *Hamid*s bø~~k~~er _____ ?

(barna til læreren) - Hva heter *læreren*s barn _____ ?

(lærere~~n~~ til barna) – Hva heter barna~~s~~ lærer ___ ?

(oppgave~~n~~ til rektor) - Hva er *rektors* oppgave _____ ?

(mobilnummer~~et~~ til Liv) - Har du *Liv*s mobilnummer_ ?

(foreldre~~ne~~ til Tor) - Kjenner du *Tors* foreldre _____ ?

(det største land~~et~~ i verden) - Hva heter *verdens* største
__land_____ ?

OPPGAVE: personlig pronomen i subjekts- /objektsform eller eiendomspronomen?

Sett inn *hun*, *henne* eller *hennes*:

Hvor er læreren? Jeg har ikke sett _____ *henne* _____ .

Bilen _____ *hennes* _____ står på parkeringsplassen,
så _____ *hun* _____ kommer nok snart. _____ *Hun* _____ pleier å
komme presis. Hvis du ser _____ *henne* _____ , må du fortelle
at klassen _____ *hennes* _____ venter på _____ *henne* _____ .

Barnehagerutiner for påkledning:

– Vi leser teksten på side 30-31 i Tekstbok 2.

– Ut eller ute?

– Jeg er ute. – Du skal ut.

– Å løpe/sykle om kapp: hvem som løper/sykler om kapp.

Skal vi løpe om kapp? Askeladden som kappåt med trollet.

– Opptatt med / opptatt av:

– Han er opptatt **med** å spise. = Han spiser nå.

– Han er opptatt av å spise sunt. = Han passer på/fokuserer på å spise sunn mat.

– Barna er opptatt med forskjellige leker. Barna er opptatt av forskjellige leker (f.eks. gutter er opptatt av biler, jenter er opptatt av dukker).

– Å slippe taket

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Diskusjonsoppgave:

– Hvilke rutiner har deres barnehager for å kle på barna før de skal gå ut?

– Hvilke rutiner synes dere barnehagen bør ha for dette?

Viktig grammatikk:

Hvilken bok? Hvilken dress? Hvilket bord? Hvilket skjerf er ditt? Hvilke rutiner? Hvilke bøker? Hvilke votter er dine?

– Det er viktig å oppfordre barna til å klare seg selv.

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Setninger med formelt subjekt i norsk:

- Alle setninger på norsk bør ha subjekt (HVEM?/HVA?) og verbal (GJØR HVA?)
- Vi sier at setninger som
  - Det regner.
  - Det sitter en fugl på fuglebrettet.
  - Det er sunt med fisk.
- inneholder et *formelt subjekt*, *det*. *Det* viser i disse setningene ikke til noe eller noen, men står der nettopp fordi vi ikke kan ha setninger uten subjekt.

I «det er»-setninger/**presentasjonssetninger** blir adjektiv bøyd etter «det»:

- *Det er sunt med fisk.*
- *Det er dyrt å kjøpe bøker.*
- *Det er fint hvis du lukker vinduet når du går.*
- *Det er ofte kaldt i januar, men det kan være varmt i solveggen når sola skinner i mars.*

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Å snakke om været: Uttrykk med formelle subjekter

• Det snør!	• Snør det?
• Det regner.	• Regner det?
• Det øser ned/Det pøser ned!	• Hagler det?
• Det yrer.	
• Det er litt duskregn i lufta.	
• Det sludder.	
• Det hagler!	
• Det blåser.	• Blåser det?
• Det er kaldt.	• Er det kaldt?
• Det er surt.	• Er det surt?
• Det er overskyet.	• Er det overskyet?
• Det er fint vær/dårlig vær.	• Er det fint vær?/Er det dårlig vær?
• Det er glatt på veiene.	• Er det glatt på veiene?

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Å kle seg etter været

- Det fins ikke dårlig vær, bare dårlige klær!
- Gjør oppgaven på side 45 i Tekstbok:
- For de som er spesielt interessert i hva været heter:
- http://no.wikipedia.org/wiki/Beauforts_skala

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

Oppsummering og bloggskrivning

- Hva har du lært i dag?
- <http://blogg.hioa.no/barnehagenorsk/>
- Hva likte du i dag?
- Hva kan vi gjøre annerledes i morgen?

Presentasjonens tittel | 10.12.2013

